



Kunnskapsdepartementet

Retningslinjer i et nytt system for styring av læringsutbytte i helse- og sosialfagutdanninger - fysioterapeututdanning

Utgangspunkt

Retningslinjene skal ha følgende oppbygging:

- 1) Formålsbeskrivelse
- 2) Kunnskapsområder (ikke obligatorisk)
- 3) Læringsutbyttebeskrivelser (LUBer) i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
- 4) Studiets oppbygging, herunder praksis hvis ønskelig

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

Gjennomføring av fysioterapeututdanning gir bachelorgrad og ligger derfor på nivå 6.2 i NKR.

Detaljeringsnivå

Videre må retningslinjene være på overordnet nivå og institusjonene vil konkretisere de nasjonale retningslinjene i lokale planer.

Formål

Formålet med fysioterapistudiet er å utdanne kandidater som kan bidra til å skape bedre forutsetninger for helse, livskvalitet og utfoldelse for personer i alle aldre og livsfaser. Studiet gir kompetanse til arbeid i helsesektoren og på andre samfunnsområder, i offentlig og privat virksomhet, og på nasjonale og internasjonale arenaer. Etter endt utdanning skal kandidatene kunne ivareta fysioterapeuters oppgaver på individ-, gruppe- og samfunnsnivå innen:

- Undersøkelse, vurdering og diagnostisering knyttet til kropp, bevegelse og funksjon
- Behandlende, habiliterende og rehabiliterende virksomhet
- Helsefremmende og forebyggende arbeid

Fysioterapistudiet skal være praksisnært, kunnskapsbasert og samfunnsrelevant, og vektlegge evne til samhandling, kritisk refleksjon og livslang læring. Studiet skal bidra til at kandidaten får et reflektert forhold til at ulike kunnskapstradisjoner påvirker fagutøvelse, forskning og fagutvikling, og gi kandidaten forutsetninger til å utvikle fysioterapi som kunnskapsfelt og profesjon.

Studiet skal bidra til at kandidaten utvikler forståelse og varhet for sammenhenger mellom kropp, erfaringer, emosjoner og kognisjon, og hvordan det kommer til syne i kroppslige reaksjoner og uttrykk.

Fysioterapistudiet skal være i samsvar med:

- Norske lover, forskrifter og retningslinjer
- Nasjonale og internasjonale deklarasjoner, standarder og politiske føringer om menneskerettigheter, høyere utdanning og helsepolitikk, herunder konvensjoner som sikrer det samiske folks rett som urfolk til helsetjenester tilrettelagt eget språk og kultur
- Norsk fysioterapeutforbunds yrkesetiske retningslinjer

Fullført studium kvalifiserer til bachelorgrad i fysioterapi, og gir etter ett års godkjent turnustjeneste grunnlag for å søke autorisasjon som fysioterapeut i henhold til lov om helsepersonell. Formålet med praktisk turnustjeneste er at turnusfysioterapeuten ved å arbeide under veiledning, opplæring og supervisjon skal få nødvendig erfaring og tilegne seg ferdigheter for å kunne utføre selvstendig og faglig forsvarlig virksomhet som fysioterapeut.

Kunnskapsområder

Inndelingen i kunnskapsområder er et analytisk grep som systematiserer innholdet i utdanningen og samtidig speiler basiskunnskapene til kandidaten etter fullført bachelorutdanning. I utøvende fysioterapivirksomhet vil alle kunnskapsområder inngå.

- I. Kropp, bevegelse og funksjon
- II. Undersøkelse, vurdering og tiltak
- III. Habilitering, rehabilitering og samhandling
- IV. Folkehelsearbeid
- V. Etikk og kulturforståelse
- VI. Kunnskap, kvalitetssikring og innovasjon
- VII. Samfunn og politikk

I. KROPP, BEVEGELSE OG FUNKSJON

Kunnskap

1. Har bred kunnskap om kroppens struktur, funksjon og utvikling som forutsetning for helse, aktivitet og deltagelse
2. Har bred kunnskap om bevegelsesutvikling, -læring og -kontroll
3. Har bred kunnskap om forhold som virker oppbyggende og nedbrytende på kroppen
4. Har kunnskap om ulike perspektiver på kropp, helse og sykdom

Ferdigheter

1. Kan reflektere over eget kroppsuttrykk og kan bruke egen kropp og hender med tydelighet, presisjon, trygghet, varhet og respekt i kliniske situasjoner
2. Kan vurdere kroppsholdning, bevegelser og funksjon, og beskrive dette med presis fagterminologi

Generell kompetanse

1. Har innsikt i hvordan menneskets helse, funksjon og atferd påvirkes av samspillet mellom fysiologiske prosesser og personlige, sosiale, strukturelle og kulturelle forhold

II. UNDERSØKELSE, VURDERING OG TILTAK

Kunnskap

2. Har bred kunnskap om det erfaringsbaserte og vitenskapelige grunnlaget for fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering
3. Har bred kunnskap om sykdom, funksjonsendringer og andre kliniske problemstillinger
4. Har kunnskap om framgangsmåter for klinisk resonnering

Ferdigheter

1. Kan anvende og tilpasse undersøkelser i møte med mennesker med funksjonsproblemer, plager og sykdommer for å forstå pasientens ressurser og begrensninger
2. Kan anvende ulike motivasjons- og mestringsteorier
3. Kan anvende relevant kunnskap for å identifisere og følge opp mennesker som er utsatt for omsorgssvikt, vold og overgrep, og henvise videre ved behov
4. Kan reflektere over og utøve fysioterapi som relasjonell prosess
5. Kan reflektere over egen og andres praksis og fagutøvelse og forstå at personlige, sosiale, kulturelle og politiske forhold innvirker på praksis
6. Kan beherske livreddende førstehjelp
7. Kan beherske instruksjon og veiledning i undersøkelse og behandling

Generell kompetanse

1. Kan planlegge og gjennomføre tiltak forankret i fysioterapiundersøkelse og justere tiltakene ut fra pasientens respons på behandlingen

2. Kan utveksle faglige synspunkter med andre, delta i faglige samarbeid, ta ansvar for utvikling av god praksis og vurdere behov for å henvise pasienter til samarbeidspartnere

III. HABILITERING, REHABILITERING OG SAMHANDLING

Kunnskap

1. Har bred kunnskap om habilitering og rehabilitering på ulike nivå
2. Har kunnskap om helsevesenets organisering og andre profesjoners kompetanseområde som grunnlag for samarbeid
3. Har kunnskap om taushetsplikt, personvern og borgeres autonomi og rett til samvalg

Ferdigheter

1. Kan anvende relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse til å forstå og samhandle med brukere, pasienter og pårørende som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
2. Kan anvende egen profesjonskompetanse til å veilede og samhandle i møte med relevant personell i ulike sektorer
3. Kan anvende relevant kunnskap for å ivareta barn, unge og eldres behov for behandling og/eller tjenester og sikre deres medvirkning og rettigheter
4. Kan reflektere over hvordan egen og andres kompetanse kan brukes i tverrprofesjonelt samarbeid for å utvikle et brukertilpasset helse- og velferdstjenestetilbud

Generell kompetanse

1. Kan planlegge og gjennomføre habiliterings-/rehabiliteringsprosesser i samarbeid med pasienter, pårørende og andre helseaktører
2. Kan planlegge og lede tverrprofesjonelt og tverrsektorielt samarbeid
3. Kjenner til viktigheten av bruker- og pårørendekunnskap

IV. FOLKEHELSEARBEID

Kunnskap

1. Har bred kunnskap om folkehelse og helsefremmende- og forebyggende arbeid på ulike arenaer
2. Har bred kunnskap om sosiale og helsemessige problemer, inkludert omsorgssvikt, vold, overgrep, rus og sosioøkonomiske problemer
3. Har bred kunnskap om bevegelse og aktivitet i helsefremmende og sykdomsforebyggende hensikt
4. Har kunnskap om systematisk folkehelsearbeid i kommunal sektor
5. Kjenner til betydningen av kosthold og ernæring, hygiene og smittevern i helsefremmende og sykdomsforebyggende hensikt

Ferdigheter

1. Kan anvende metoder for å kartlegge miljøfaktorer som påvirker menneskers helse, aktivitet, funksjon og deltakelse
2. Kan anvende prinsipper om ergonomi og universell utforming i arbeid med helsefremming, forebygging og sosial inkludering
3. Kan anvende egen profesjonskompetanse i utvikling, tilpassing og formidling av hjelpemidler
4. Kan finne, vurdere og henvise til informasjon om likemannsarbeid og selvorganisert selvhjelp

Generell kompetanse

1. Har innsikt i sammenhenger mellom helse, utdanning og arbeids- og levekår, og kan bidra til god folkehelse, sosial inkludering og arbeidsinkludering i møte med enkeltpersoner og grupper i samfunnet

V. ETIKK OG KULTURFORSTÅELSE

Kunnskap

1. Har bred kunnskap om hvordan samspill mellom person og fysisk, sosialt og kulturelt miljø skaper forutsetninger for helse, funksjon, aktivitet og deltakelse
2. Har kunnskap om samfunnsvitenskapelige perspektivers relevans for helsefagene
3. Har kunnskap om samiske pasienters språklige og kulturelle bakgrunn

Ferdigheter

1. Kan anvende relevant kunnskap for å møte andre med et helhetlig menneskesyn, respekt og empati
2. Kan anvende kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering og kan bidra til likeverdige tjenester uavhengig av kjønn, etnisitet, språk, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, sosial bakgrunn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder
3. Kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet, atferd og egen rolle som fysioterapeut i møte med andre, og vurdere og håndtere etiske problemstillinger

Generell kompetanse

1. Kan formidle sentrale teorier innen etikk og kulturforståelse
2. Har innsikt i kulturelt betingede oppfatninger av funksjonshemming, helse og sykdom, kan utveksle meninger og synspunkter med pasienter, pårørende og fagpersoner, og forstå andres perspektiver og ståsteder

I. KUNNSKAP, KVALITETSSIKRING OG INNOVASJON

Kunnskap

1. Kjenner til vitenskapsteorier og kunnskapsteorier med relevans for helsefag
2. Har kunnskap om forskningsetikk og metoder for innsamling og analyse av empirisk materiale

Ferdigheter

1. Kan anvende kunnskap til å dokumentere, kvalitetssikre, vurdere og formidle egen praksis
2. Kan anvende relevante teoretiske perspektiver i arbeid med faglige problemstillinger
3. Kan anvende digital kompetanse og bistå i utvikling av, og bruke, egnet teknologi både på individ- og systemnivå
4. Kan vurdere og beskrive egne læringsbehov, tilegne seg ny kunnskap og foreta faglige vurderinger, avgjørelser og handlinger i tråd med kunnskapsbasert praksis
5. Kan vurdere risiko for uønskede hendelser og behersker metoder for å følge opp uønskede hendelser systematisk

Generell kompetanse

1. Kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver selvstendig og ansvarlig i ulike situasjoner og vise evne til refleksjon og kritisk tenkning
2. Kan planlegge og gjennomføre systematiske kunnskapsutviklingsprosjekter og formidle sin faglige kunnskap
3. Kan planlegge, gjennomføre og lede kvalitetsforbedrende arbeidsprosesser
4. Kjenner til innovasjonsprosesser og kan bidra til tjenesteinnovasjon gjennom nytenkning, nysgjerrighet, engasjement og kreativitet

II. SAMFUNN OG POLITIKK

Kunnskap

1. Har bred kunnskap om fysioterapifagets utvikling og profesjonens samfunnsoppdrag
2. Kjenner til samers rettigheter, og har kunnskap om og forståelse for deres status som urfolk
3. Har kunnskap om helse- og sosialpolitiske prioriteringer og beslutningsprosesser på kommunalt, regionalt og statlig nivå
4. Har kunnskap om modeller for pasientforløp og brukernes behov for koordinerte tjenester

Ferdigheter

1. Kan anvende oppdatert kunnskap om helse- og velferdssystemet, lover, regelverk og veiledere i sin tjenesteutøvelse

Generell kompetanse

1. Kan planlegge og gjennomføre fysioterapeutisk virksomhet i henhold til gjeldende lover, forskrifter, regler og politiske prioriteringer
2. Kjenner til utviklingstrekk i samfunnet med betydning for organisering av helsevesenet og utøvelse av fysioterapi

Krav til studiets oppbygging

Fysioterapiststudiet skal organiseres på en måte som fremmer integrering av teori og praksis. Emnene skal bygge på hverandre og det skal stilles gradvis stigende krav til studentenes kunnskap, ferdighet og kompetanse. Studieprogrammene skal fremstå som helhetlige ved at faglig innhold, pedagogiske virkemidler og praksisstudier kobles sammen.

Det skal være sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelser, læringsaktiviteter og vurderingsformer. Veiledet ferdighetstrening på utdanningsinstitusjonen er viktig for studentenes kliniske handlingskompetanse og personlige, praktiske ferdigheter, og skal derfor ha en sentral plass i alle tre studieår.

Krav til praksisstudiene

Praksisstudier er den delen av studiet som foregår i autentiske yrkessituasjoner og som veiledes av en person med relevant yrkesutdanning og yrkespraksis. Veileder for fysioterapistuder skal som hovedregel være fysioterapeut med norsk autorisasjon og ha formell veilederkompetanse. Praksisstudiene er obligatoriske og dekker minst 1200 timer (30 uker fulltid).

- I løpet av studiets siste 2 år skal studentene gjennomføre minst 2 praksisperioder med varighet på 7 uker eller mer. Én skal gjennomføres på primærhelsetjenestenivå og én skal gjennomføres på spesialisthelsetjenestenivå
- Utdanningsinstitusjonene skal tilrettelegge for kortere praksisperioder ved andre relevante praksisarenaer, som for eksempel barnehage, skole, arbeidslivsetater og frivillig sektor
- Studentene skal gjennomføre praksisstudier knyttet til folkehelsearbeid i løpet av studiet
- Studentene skal delta i tverrprofesjonelt samarbeid i løpet av praksisstudiene
- Studentene skal erfare tverrprofesjonell samarbeidslæring i reelle og realistiske samarbeidssituasjoner der studenter fra andre utdanninger deltar
- Studentene skal møte brukere i alle aldersgrupper i løpet av praksisstudiene

Praksisstudiene tilrettelegges og gjennomføres i samarbeid mellom utdanninginstitusjon og praksisfelt. Dette inkluderer samarbeid om utvikling av læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer som er tilpasset praksisperiodenes varighet, egenart og innhold. I alle praksisperioder skal studentene møte variasjon, få tilstrekkelig veiledning og bli vurdert.